

Уманська Анастасія Станіславівна

5 курс, факультет соціології і права,

НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Польська Т.Д., к.філос.н., доцент кафедри

теорії та практики управління,

ФСП НТУУ «КПІ»

Історичні типи та сучасні проблеми зв'язків державної служби з громадськістю

Жоден політичний режим не може довго існувати, не мобілізуючи тим чи іншим чином підтримку громадян, не привертаючи їх до співпраці у вирішенні існуючих проблем. При всій різноманітності форм і методів підтримки, необхідним компонентом кожної з них є політична комунікація, що припускає взаємний обмін інформацією про цілі діяльності, щодо інтересів і запитів, запропонованих сторонами шляхів і методів вирішення проблем, врахування думок і точок зору. Так як саме ПР може відігравати значну роль в процесі співпраці громадян та органів державного управління, було б доцільно проаналізувати та виокремити історичні типи зв'язків державної служби з громадськістю.

Сучасна держава немислима без представницького шару професійно підготовлених до вирішення управлінських завдань людей (чиновників, бюрократів). Саме цей шар уособлює в очах абсолютної більшості населення реальну силу і можливості держави, з ними воно найчастіше вступає в контакт, вирішуючи свої нагальні потреби.

Перший тип зв'язків державної служби з громадськістю можна побачити на ранній стадії розвитку цивілізації, коли бюрократія і її участь в управлінні державними справами були організовані на патріархальних засадах. Одним із різновидів патріархальної моделі бюрократії була східна, яка характеризувалась значним ступенем формалізації процедури ведення справ і одночасно підпорядкування чиновника правителю. Чиновник служив саме правителю, а не

чому (кому) небудь іншому. У цій моделі про якісь значущі вирази зв'язків бюрократії з громадськістю говорити не доводиться.

Також зв'язки державної служби з громадськістю прослідковуються у моделі раціональної бюрократії М. Вебера, яка віддає пріоритет пануванню загальнообов'язкових регламентованих процедур, виконання яких не повинно залежати від того, хто саме і стосовно кого їх виконує. Всі рівні перед єдиним порядком. Уніфікація стає гарантією проти недоліків конкретних людей і можливих зловживань. Бюрократія, в розумінні М. Вебера, це панування професіоналізму над компетентністю, норми над свавіллям, об'єктивності над суб'єктивністю. Плюс жорстка ієрархія і підпорядкованість структури.

Впровадження в практику державного управління моделі раціональної бюрократії було кроком вперед історичного масштабу, але ця модель не змогла подолати багато мінусів і недоліків попередньої: відрив апарату управління від суспільства, перетворення бюрократії в самостійну силу, що служить власним корпоративним інтересам («привласнення бюрократами держави») та відчуження громадян від управління. Як результат – падіння довіри з боку громадян і суспільства до інститутів виконавчої влади, розбухання бюрократичного апарату, неефективність управління та формалізм, монополія на послуги громадян, антидемократизм.

Четвертий тип зв'язків державної служби з громадськістю являє собою так звану «чуйну» модель бюрократії, яка повинна поєднати переваги організаційної сторони раціональної моделі з децентралізацією процесів управління, наближення процесу управління до людей, до їхніх турбот і потреб.

Цивілізовані країни прагнуть вирішити ці проблеми, реформуючи систему своєї державної служби. Однак, зрозуміло, що невирішених проблем залишається ще дуже багато. Що стосується України, то в організації її державної служби таких проблем ще більше. У деяких аспектах зв'язки державної служби з громадськістю ще не наблизилися до раціональної моделі М. Вебера, а там, де й наблизилися, перейняли саме ті всі негативні риси, про які ми згадували вище. З точки зору зв'язків з громадськістю основний недолік України в цьому контексті – величезне

відчуження суспільства від влади, масштаби якого за низкою параметрів перевищують навіть те, що було при Радянському Союзі.

Dninaukifsp2015